PROCEDURA POSTĘPOWANIA

W SZKOLE W SYTUACJI ZAGROŻENIA ZE STRONY OSOBY POSIADAJĄCEJ NIEBEZPIECZNE NARZĘDZIE LUB PRZEDMIOT

SCHEMAT 4U!

UWAŻAJ • UCIEKAJ • UKRYJ SIĘ • UDAREMNIJ ATAK

Nazwa szkoły	**Zespół Szkolno-Przedszkolny w Lutyni**
Data wprowadzenia	14.10.2026r.
Osoba zatwierdzająca	**Dyrektor Zespołu Szkolno-Przedszkolnego w Lutyni**

1. Cel i zakres procedury

Procedura określa podstawowe działania nauczyciela i pracowników szkoły w przypadku pojawienia się na terenie szkoły osoby posiadającej nóż lub inny przedmiot mogący wyrządzić krzywdę. Sytuację należy traktować jako potencjalne bezpośrednie zagrożenie dla życia lub zdrowia.

Priorytetem jest ochrona uczniów i pracowników, ograniczenie kontaktu z zagrożeniem oraz możliwie szybkie wezwanie pomocy. Schemat 4U! nie jest sztywną sekwencją — należy wybierać działania odpowiednie do sytuacji. Powiadomienie służb może odbywać się równolegle z ochroną uczniów, o ile jest bezpieczne.

2. Zasady nadrzędne

- Nie zbliżaj się do osoby stanowiącej zagrożenie i nie podejmuj niepotrzebnej konfrontacji.
- Nie próbuj odebrać niebezpiecznego przedmiotu ani samodzielnie obezwładniać sprawcy.
- Nie narażaj uczniów w celu zdobycia dodatkowych informacji, sprawdzenia sytuacji ani ratowania pozostawionych rzeczy.
- W przypadku bezpośredniego zagrożenia życia lub zdrowia zadzwoń pod numer 112, gdy tylko można to zrobić bezpiecznie.
- Wykonuj polecenia służb kierujących działaniami.

3. Schemat postępowania 4U!

ETAP	DZIAŁANIE
UWAŻAJ	Rozpoznaj zagrożenie bez narażania siebie i uczniów; przekazuj sprawdzone informacje.
UCIEKAJ	Jeśli droga jest bezpieczna, oddal uczniów od zagrożenia. Nie wracaj po rzeczy.
UKRYJ SIĘ	Jeśli ucieczka jest niebezpieczna, zabezpiecz pomieszczenie i wezwij pomoc, gdy jest to bezpieczne.
UDAREMNIJ ATAK	Wyłącznie jako ostateczność przy bezpośrednim zagrożeniu życia, gdy nie ma bezpiecznej możliwości ucieczki ani ukrycia. Nie jest to obowiązek podejmowania konfrontacji.

4. Szczegółowe działania nauczyciela

4.1. UWAŻAJ! — rozpoznaj zagrożenie i przekaż informację

- Zachowaj spokój i oceń — wyłącznie na podstawie informacji dostępnych bezpiecznie — gdzie znajduje się źródło zagrożenia i czy uczniowie są narażeni na bezpośredni kontakt.
- Nie wychodź na korytarz i nie podchodź do osoby, aby sprawdzić sytuację lub ustalić jej zamiary.
- Jeśli jesteś z klasą, oceń, czy istnieje bezpieczna droga odejścia, czy należy pozostać w pomieszczeniu.
- Poinformuj dyrekcję lub osobę odpowiedzialną za bezpieczeństwo, jeśli nie opóźni to koniecznych działań ochronnych.
- Wzywaj pomoc pod numerem 112 przy bezpośrednim zagrożeniu życia lub zdrowia, gdy jest to bezpieczne.

Nie wysyłaj uczniów, aby sprawdzali sytuację, ustalali lokalizację sprawcy lub wzywali pomoc w sposób narażający ich na zagrożenie. Nie przekazuj informacji niepotwierdzonych ani opartych na domysłach.

4.2. UCIEKAJ! — oddal uczniów, jeśli droga jest bezpieczna

- Przeprowadź uczniów w kierunku przeciwnym do zagrożenia, wybierając bezpieczną i dostępną drogę. Nie kieruj się automatycznie do wyjścia, jeśli prowadzi ono w stronę zagrożenia.
- Wydawaj krótkie, jednoznaczne polecenia, np. „Idziemy za mną”, „Nie zatrzymujemy się”, „Zostajemy razem”.
- Utrzymuj grupę razem i — jeśli to możliwe — sprawdź jej stan po dotarciu do bezpiecznego miejsca.

- Nie zatrzymuj się w pobliżu zdarzenia i nie pozwalaj wracać po plecaki, telefony ani inne rzeczy.
- Poinformuj dyrekcję lub służby, dokąd udała się grupa oraz czy ktoś pozostał poza nią.
- Jeśli jesteś na korytarzu, a bezpieczna droga odejścia nie jest dostępna, skieruj się do najbliższego bezpiecznego pomieszczenia, o ile można do niego dotrzeć bez zwiększania ryzyka.
- Nie wracaj w stronę zagrożenia, aby zebrać uczniów znajdujących się w innym miejscu. Przekaż służbom ich liczbę i ostatnią znaną lokalizację.

4.3. UKRYJ SIĘ! — zabezpiecz uczniów, gdy ucieczka nie jest bezpieczna

- Jeśli można to zrobić bezpiecznie, zamknij drzwi i utrudnij dostęp do pomieszczenia; zastaw wejście dostępnymi przedmiotami tylko wtedy, gdy nie zwiększa to zagrożenia.
- Odsuń uczniów od drzwi i okien oraz zgromadź ich w możliwie bezpiecznej części pomieszczenia.
- Poleć uczniom zachowanie ciszy i ogranicz niepotrzebne przemieszczanie się.
- Wycisz telefon, w tym dźwięki i wibracje, oraz ogranicz komunikację do niezbędnej.
- Powiadom 112 i dyrekcję, jeśli nie zostało to wcześniej zrobione i można wykonać połączenie bezpiecznie.
- Przekaż służbom dokładne miejsce pobytu grupy oraz znane i sprawdzone informacje.
- Pozostań z uczniami i oczekuj na wiarygodne informacje lub polecenia służb.

Nie otwieraj drzwi ani nie wychodź na korytarz w celu sprawdzenia sytuacji, jeśli mogłoby to doprowadzić do kontaktu z zagrożeniem. Nie wysyłaj uczniów poza pomieszczenie. Nie opuszczaj bezpiecznego miejsca wyłącznie na podstawie niezweryfikowanej informacji.

4.4. UDAREMNIJ ATAK! — wyłącznie jako ostateczność

Jest to rozwiązanie skrajne, dotyczące sytuacji, w której nie ma możliwości bezpiecznego oddalenia się ani ukrycia, a życie osób pozostaje bezpośrednio zagrożone. Nie jest to standardowe zadanie nauczyciela ani nakaz podejmowania walki ze sprawcą.

W pierwszej kolejności nadal dąż do ochrony życia, ograniczenia kontaktu z zagrożeniem i wezwania pomocy, jeśli można to zrobić bezpiecznie. Nie podejmuj konfrontacji, jeśli istnieje możliwość oddalenia się lub zabezpieczenia w miejscu pobytu. Procedura nie określa technik obezwładniania ani odbierania niebezpiecznych przedmiotów. Nie podejmuj takich prób, gdy można ich uniknąć.

5. Wezwanie pomocy — numer 112

W przypadku bezpośredniego zagrożenia życia lub zdrowia niezwłocznie powiadom numer 112, o ile można to zrobić bez narażania siebie i innych. Jeśli nie jest to możliwe w danym momencie, zadzwoń przy najbliższej bezpiecznej sposobności albo poproś inną osobę o wezwanie pomocy, jeśli jest to bezpieczne.

W miarę możliwości przekaż operatorowi:

- nazwę i dokładny adres szkoły;
- miejsce zagrożenia, np. część budynku, piętro, korytarz lub salę;
- rodzaj zagrożenia oraz opis osoby lub przedmiotu, jeśli te informacje są znane;
- przybliżoną liczbę osób narażonych oraz informację o osobach poszkodowanych;
- miejsce pobytu nauczyciela i uczniów;
- inne informacje, o które poprosi operator.

Mów spokojnie i konkretnie, odpowiadaj na pytania operatora, nie przekazuj domysłów i wykonuj polecenia. Po przybyciu służb przekaż informacje o uczniach, osobach poszkodowanych oraz osobach, które mogą znajdować się poza grupą. Nie wracaj samodzielnie do budynku ani miejsca zagrożenia.

6. Osoby poszkodowane

- Jak najszybciej przekaż pod numer 112 informację o osobach rannych lub wymagających pomocy.
- Nie wchodź do miejsca, w którym nadal występuje zagrożenie, aby dotrzeć do osoby poszkodowanej.

- Udziel pierwszej pomocy, gdy miejsce jest bezpieczne, w zakresie posiadanych umiejętności i zgodnie z poleceniami operatora lub ratowników.
- Jeśli opiekujesz się grupą, zadbaj również o bezpieczeństwo pozostałych uczniów; nie narażaj całej grupy, aby dotrzeć do osoby poszkodowanej.

7. Po ustaniu bezpośredniego zagrożenia

- Sprawdź, czy uczniowie pozostający pod Twoją opieką są bezpieczni i czy ktoś nie wymaga pilnej pomocy medycznej.
- Przekaż dyrekcji i służbom informacje o przebiegu zdarzenia, liczbie uczniów oraz osobach, których lokalizacja jest nieznana.
- Przekazuj uczniom i rodzicom wyłącznie sprawdzone informacje, zgodnie z ustaleniami szkoły i właściwych służb.
- Zwróć uwagę na reakcje stresowe, zwłaszcza u osób bezpośrednio zagrożonych, poszkodowanych lub będących świadkami zdarzenia.
- Nie zmuszaj uczniów do publicznego opowiadania o przeżyciach i nie bagatelizuj ich reakcji.
- W razie potrzeby skieruj uczniów i pracowników do pedagoga, psychologa szkolnego lub innego specjalisty. Pamiętaj, że reakcje mogą pojawić się z opóźnieniem.

Nauczyciel nie zastępuje terapeuty. Jego zadaniem jest zapewnienie poczucia bezpieczeństwa, zauważenie potrzeb uczniów, przekazanie informacji właściwym osobom i stosowanie się do dalszych decyzji dyrekcji oraz służb.

8. Czego nie wolno robić

- Nie zbliżaj się do sprawcy, nie śledź go i nie szukaj go samodzielnie.
- Nie próbuj odebrać niebezpiecznego przedmiotu ani samodzielnie obezwładniać sprawcy, jeśli można tego uniknąć.
- Nie kieruj uczniów w stronę zagrożenia i nie wysyłaj ich, aby sprawdzali sytuację.
- Nie pozwalaj uczniom obserwować, fotografować ani nagrywać zdarzenia.
- Nie wracaj po rzeczy osobiste ani do miejsca zagrożenia bez polecenia służb.
- Nie rozpowszechniaj niepotwierdzonych informacji ani nie podejmuj działań, które mogą wywołać panikę.
- Nie pozostawiaj grupy bez opieki i nie narażaj uczniów, próbując samodzielnie zebrać osoby znajdujące się w innym miejscu.

9. Skrócona karta przypominająca

UWAŻAJ	Rozpoznaj zagrożenie bez narażania siebie i uczniów. Przekazuj sprawdzone informacje.
UCIEKAJ	Jeśli droga jest bezpieczna, oddal uczniów od zagrożenia. Nie wracaj po rzeczy.
UKRYJ SIĘ	Jeśli ucieczka jest niebezpieczna, zabezpiecz pomieszczenie, wycisz telefon i wezwij pomoc, gdy jest to bezpieczne.
UDAREMNIJ ATAK	Wyłącznie jako ostateczność przy bezpośrednim zagrożeniu życia, gdy nie ma bezpiecznej możliwości ucieczki ani ukrycia. Nie jest to obowiązek konfrontacji.

ZAWSZE: dzwoń pod 112, gdy można to zrobić bezpiecznie; wykonuj polecenia służb; po zdarzeniu zadbaj o bezpieczeństwo fizyczne i wsparcie psychologiczne uczniów.

10. Postanowienia organizacyjne szkoły

Adres szkoły	Zespół Szkolno-Przedszkolny w Lutyni ul. Polna 1b; 55-330 Lutynia
Sposób alarmowania dyrekcji / osoby odpowiedzialnej	Telefonicznie 71-317-12-93
Miejsce przekazania informacji	Sekretariat szkolny
Osoba odpowiedzialna za aktualizację procedury	Wicedyrektorzy ZSP w Lutyni
Termin przeglądu procedury	Raz na rok

Podstawa opracowania: materiał MEN „Postępowanie nauczyciela w sytuacji zagrożenia ze strony osoby posiadającej niebezpieczne narzędzie lub przedmiot”,